

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2010. évi szeptember hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt **id.vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 7.B.170/2008/87. számú ítéletének I.r. vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja azzal, hogy a tárgyalási határnapok köréből a 2008. évi szeptember hó 29. napjára, a 2009. évi április hó 27. napjára és a 2009. évi május hó 25. napjára történő utalást mellőzi.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 3.000 (háromezer) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést enyhítés végett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében - figyelemmel a Be.349.§ (1) bekezdésében írt korlátokra - a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem képezte tehát a felülbírálat tárgyát az elsőfokú ítéletnek II.r., valamint III.r. vádlottat érintő része.

A felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint helyesbítette.

Mellőzte az elsőfokú ítéletből az l.r. vádlott előéletével kapcsolatos részeket - 3. oldal 4. bekezdésétől az 5. oldal 3. bekezdéséig terjedő részt -, ezek helyébe a következő szöveg került:

l.r. vádlottat 1986. és 1996. között lopás büntette és vétsége, rablás büntette, magánlaksértés büntette, jármű önkényes elvételének büntette és lőfegyverrel visszaélés büntette miatt különböző bíróságok összesen hat alkalommal ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra. Ezt követően:

7./ A Siklói Városi Bíróság a 2.B.178/2002/8. számú és a Baranya Megyei Bíróság 2.Bf.575/2003/5. számú határozatával 2003. október 14-én jogerőre emelkedett ítéletével 7 rb. lopás büntette, 2 rb. lopás vétsége és 10 rb. közokirattal visszaélés vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 1 év 6 hó börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

8./ A Pécsi Városi Bíróság a 2004. június 2-án jogerőre emelkedett 11.B.2527/2003/8. számú ítéletével 2 rb. lopás büntette és 4 rb. lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 6 hó börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A fenti 7./ és 8./ szám alatti ítéletekkel kiszabott büntetéseket a Pécsi Városi Bíróság a 2005. január 7-én jogerőre emelkedett 11.Bk.603/2004/3. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta és a szabadságvesztés tartamát 1 év 7 hó 15 nap börtönben állapította meg azzal, hogy a terhelt többszörös visszaeső. Büntetését *2008. április 6-án* töltötte ki.

9./ A Pécsi Városi Bíróság a 2006. május 11-én jogerőre emelkedett 11.B.432/2006/11. számú ítéletével lopás büntette és 3 rb. lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 7 hó börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Büntetését *2008. július 7-én* töltötte ki.

10./ A Pécsi Városi Bíróság a 2007. július 25-én jogerőre emelkedett 11.B.1032/2006/20. számú ítéletével lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 4 hó börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte. Büntetését *2008. november 7-én* töltötte ki.

Az ekként helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek során megnyugtatóan tisztázta azokat az ellentétes tartalmú személyi bizonyítékokkal érintett tényeket, amelyek az ügy elbírálása szempontjából kiemelt jelentőségűek voltak. Az ellentétes tartalmú vallomások ellenére sem volt ugyanis vitás a cselekmény előzménye, a halálos eredménnyel járó szűrés I.r. vádlott általi elkövetése, valamint a cselekményt követő események lefolyása.

Az elsőfokú bíróság az ellentmondásos vallomásokat nagy körültekintéssel és a logika szabályainak megfelelően értékelte, melynek során figyelemmel volt a nyomozás során elvégzett egyéb bizonyítási cselekményekre, így a bizonyítási kísérlet adataira, valamint a tárgyaláson lefolytatott szakértői bizonyítás eredményére is.

Így megalapozottan tisztázta azt, hogy a sértett milyen körülmények között jutott át a kerítésen, a lakóingatlanán kívüli területre; ekkor volt-e nála valamilyen támadó eszköz, fegyver; illetve milyen eseményeket követően került sor a sértett megszurására.

Helytállóan állapította meg, hogy a sértett a kerítésen történő átjutás pillanatában támadásra alkalmas eszközt nem tartott magánál. Ezzel egyező tartalmú vallomást tett egyébként mindvégig az I.r. vádlott érdekkörébe tartozó II.r. vádlott is. Helyesen rögzítette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a **tanú1** által állított eszközökkel a kézben a kerítésen történő átjutás meg sem történhetett volna. Megalapozottan foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a sértettet - akarata ellenére - nem húzhatták át a kerítésen. Végül helytállóan rögzítette az I.r. vádlott által leadott szűrés módját, körülményeit és vetette el a véletlen baleset során történő sérülésokozás lehetőségét.

Miután az elsőfokú bíróság az eseménysor jogi jelentőséggel bíró tényeit kellő részletességgel és megnyugtató módon felderítette, ezért a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak a vádlott másodfokú eljárásban lefolytatandó bizonyítást (szakértő kirendelését I.r. vádlott egészségi állapotára, Pécs-Vasas II. Polgármesteri Hivatalának megkeresését, K. G. tanúkénti kihallgatását) célzó indítványának teljesítését. Ezért azt elutasította.

A fentiek szerint helyesbített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményének minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása azonban több vonatkozásban kiegészítésre, illetve helyesbítésre szorult.

Az időközben bekövetkezett többszöri jogszabályváltozás ellenére az elsőfokú bíróság nem foglalkozott azzal a kérdéssel, vajon a Btk.2.§-ára figyelemmel a vádlottal szemben az elkövetéskor, avagy az elbíráláskor hatályos Büntető Törvénykönyv szerint kell-e eljárni. Az elsőfokú ítélet indokolásának az irányadó büntetési tételkeretet öt és húsz év között meghatározó részéből azonban az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazására lehetett következtetést levonni.

Ez az álláspont az alábbiakra figyelemmel téves:

A Btk.97.§ (1) bekezdését módosító, a 2009. évi augusztus hó 9. napjától hatályos 2009. évi LXXX. törvény 34.§ (2) bekezdése a különös visszaesőkkel szemben alkalmazandó ún. felemelt büntetési tétel felső határát tizenöt év helyett húsz évben állapította meg. Erre a szigorításra figyelemmel már az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalakor is az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyv volt enyhébbnek tekinthető. Különösen igaz ez a másodfokú bíróság határozatának meghozatala idején; időközben ugyanis újabb, a vádlottra nézve kedvezőtlen jogszabályi változások történtek. A 2010. évi július hó 23. napjától hatályos 2010. évi LVI. törvény 1.§-a módosította a büntetés kiszabására vonatkozóan a Btk.83.§-át, ismét hatályba léptetve a büntetés középmértékét kötelezően szem előtt tartó rendelkezést.

Nem változtat a Btk. szigorítása irányába ható módosítások tényén az a körülmény sem, hogy a jogos védelemre vonatkozó szabályok (Btk.29.§; Btk.29/A.§) kedvezően változtak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis I.r. vádlott cselekménye a jelenleg hatályos törvény jogos védelemre vonatkozó kedvezőbb rendelkezései alapján is büntetendő.

I.r. vádlott a vádbeli napon azzal a nyilvánvaló szándékkal jelent meg a sértett családjának ingatlana előtt, hogy a közöttük lévő nézeteltérést végső soron tettelegességgel rendezze. Azzal a magatartásával, hogy elküldte fiát, III.r. vádlottat másik fiáért, II.r. vádlottért, gondoskodott a N. családdal szembeni ha nem is számbeli, de fizikai erőfölényükről. A cselekmény helyszínére magával vitte az elkövetéshez későbbiekben eszközül használt kést is. A sértett családi háza előtti szidalmazásban, provokálásban mindhárom vádlott, valamint a sértett családtagjai kölcsönösen részt vettek. Ilyen körülmények között az I.r. vádlott javára a jogos védelemi helyzet megállapítása - még az új törvény kedvezőbb szabályai alapján sem - nem kerülhet szóba. Ezen a helyzeten a sértett kerítésen történő - II.r. és III.r. vádlott közreműködésével lezajló - átmászása sem változtat.

Összefoglalva a fentieket: a I.r. vádlott cselekményét az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyv szerint kellett értékelni.

Az elsőfokú bíróság az elkövetés eszközére, a szúrás erejére, irányultságára, a sérülés helyére és jellegére figyelemmel megalapozottan minősítette az I.r. vádlott cselekményét a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntettének, és helytállóan foglalt állást a szándék egyenes formája vonatkozásában is.

Helyesbítésre szorult ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak az erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének kizártságával kapcsolatos jogi indokolása. A bűncselekmény indulati jellegéhez nem fért kétség. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban nem volt megállapítható az indulatnak a Btk.167.§-ában írt privilegizált bűncselekmény megállapításához megkívánt magas foka, ún. tudatszűkült állapotot előidéző jellege.

Az I.r. vádlott magatartását a cselekményt megelőzően, az alatt, illetőleg azt követően is mindvégig a racionalitás jellemezte. Erőfölnyről gondoskodva jelent meg a helyszínen, ahova élet kioltására alkalmas eszközt vitt magával. Egyetlen szúrással oltotta ki a sértett életét, utána a kést vádlott-társa kezébe adva arra igyekezett őt rábíni, hogy a cselekmény elkövetését vállalja magára. Ezt követően a helyszínről elmenekült, majd az eljárás alól kivonva magát elrejtőzött. Magatartását elemezve nem állapítható meg olyan fokú indulat, amely a privilegizált emberölés feltételeinek további vizsgálatát szükségessé tenné. Ezért az elsőfokú bíróság által felvetett további feltétel, az indulat menthető okból történő keletkezésének vizsgálata szükségtelen volt.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság csak részben tárta fel helyesen.

Amint arra a fellebbviteli főügyészség átiratában helytállóan utalt, az elkövetéskor hatályos Btk. szerint a különös, többszörös visszaesőkre vonatkozó felemelt büntetési tétel az I.r. vádlott vonatkozásában nem érvényesülhetett: figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény büntetési tételének felső határa enélkül is tizenöt év volt helyesen. Ennek folytán a többszörös visszaesői minőség kizárólag a büntetés kiszabása körében vehető figyelembe I.r. vádlott terhére, ami nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába.

A többszörös visszaesést megalapozó elítélésein túlmenően is számtalan alkalommal volt büntetve, bűncselekményét a vele szemben kiszabott két szabadságvesztés végrehajtását megelőzően követte el. Ezeket a körülményeket szintén terhére kellett figyelembe venni. Mellőzte ugyanakkor a másodfokú bíróság a garázdaság büntetté, mint súlyosító körülményre történő utalást, miután id.vádlott neve I.r. vádlott erőszakos magatartása az emberölés büntettének megállapításakor már értékelést nyert.

Az egyebekben helyesen feltárt bűnösségi körülmények alapján az elsőfokú bíróság által a törvényi középmértékben meghatározott büntetés inkább enyhének, mint

eltúlzottan szigorúnak volt tekinthető. Ezért a másodfokú bíróság a Btk.37.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez feltétlenül szükséges büntetés további enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget.

Az enyhítést célzó jogorvoslati kérelmek tehát nem voltak alaposak.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - miután egyéb rendelkezései is törvényesek voltak - a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy mellőzte az elsőfokú ítéletből a tárgyalás megismétlésére figyelemmel az előlről kezdés előtti tárgyalási hatánapokra történő utalást.

P é c s, 2010. szeptember 17.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 7.B.170/2008/87. számú ítéletének I.r. vádlottra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.II.120/2010/6. számú végzése folytán a 2010. évi szeptember hó 17. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke